

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
dne 3. června 1993, č. j. 17 932/93-23, s účinností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem.

Učební osnova předmětu

APLIKOVANÁ PSYCHOLOGIE (PSYCHOLOGIE)

1 Pojetí vyučovacího předmětu

V předmětu aplikovaná psychologie se žáci seznámí se základními pojmy psychologie osobnosti, vývojové psychologie a sociální psychologie. Seznámí se se zásadami týmové práce (kooperace, spolupráce, soutěžení), naučí se teoretickým zásadám interakce, komunikace a jednání s lidmi.

Cílem vyučování je vést žáky k osvojení zásad duševní hygieny v režimu práce (učení) a odpočinku, aby se péče o duševní a tělesné zdraví stala součástí hodnotového systému jedince, naučit je aktivně využívat získané poznatky v psychologii při jednání s lidmi a při řešení problémových situací pracovních i osobních. V modelových situacích procvičí žáci schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně procvičení role aktivního partnera v sociálním styku.

Základními tematickými celky jsou psychologie osobnosti a sociální psychologie.

Výklad jednotlivých pojmů psychologie osobnosti by měl vycházet z konkrétních vlastností osobnosti žáka, které jsou předpokladem jeho úspěšnosti v dané profesi.

Stejně tak pojmy sociální psychologie by měly být vysvětleny na situacích, s nimiž se bude žák setkávat v praxi.

Podle zaměření studia je třeba dotovat příslušný okruh znalostí z psychologie i ze sociální psychologie větším počtem hodin zejména praktických nácviků.

Při praktickém nácviku je vhodné dbát nejen na použití poznatků z profesní sféry, ale i z osobního života, aby se staly součástí životního stylu žáka.

Praktické uplatnění a pracovní činnosti žáků budou značně variabilní, proto je učivo rozepsáno v psychologických termínech bez uvedení oblasti aplikace.

2 Rámcový rozpis učiva

**1. – 4. ročník
(4 – 6 hodin týdně celkem)**

1 Psychologie v systému věd

Oblasti aplikované psychologie. Metody psychologie. Rozhovor.

2 Psychologie osobnosti

Vývoj osobnosti.

Variabilita intro-individuální a inter-individuální v průběhu vývoje. Variabilita intra a inter-individuální v osobnostní struktuře.

Vliv dědičnosti, prostředí a výchovy. Rodinné prostředí a rodinná interakce.

Somatotyp a temperament.

Zaměřenost osobnosti: potřeby, zájmy a ideály.

Schopnosti osobnosti: vlohy, nadání, vědomosti, dovednosti a návyky. Podmínky účinného učení. Osvojování vědomostí a jeho průběh (druhy pamětí, podmínky osvojování vědomostí a zapomínání).

Charakter a volní vlastnosti.

Seberealizace osobnosti, motivace a životní cíle.

Normalita a patologie osobnosti – pojem tělesného a duševního zdraví. Zásady správné výživy. Správné režimové návyky.

Relaxační cvičení.

3 Sociální psychologie

Socializace osobnosti. Předpoklady socializace a její mechanismy.

Socializace a výchova.

Skupina.

Třídění skupin, systém rolí a pozic. Struktura skupiny – cíle skupiny, skupinové hodnoty a normy.

Vzájemné vztahy ve skupině.

Sociální percepce.

Interpersonální percepce (zdroje: chování, verbální projev, vnější pozorovatelné rysy). Neverbální zdroje informací. Omyly v interpersonálních soudech.

Sociální interakce a komunikace.

Verbální a neverbální výměna informací. Návčik konkrétních situací. Týmová práce – kooperace, spolupráce, soutěžení.

Asertivita.

Základní práva a dovednosti: návčik modelových situací.

Transakční analýza.

Výklad chybného jednání – praktické použití.

Sociopatie.

Alkoholová závislost. Drogové a ostatní závislosti.